

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/97/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113220377
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2113220377.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci navrhovateľky (matky): J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, T., zastúpená JUDr. Vladimírom Janákom, advokátom, so sídlom Lermontova 9, Bratislava, proti manželovi (otcovi): Mgr. T. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, T., zdržujúci sa na adrese I. XX, T., o návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: Q. D., nar. XX.XX.XXXX a O. D., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 2. apríla 2019, č.k. 20P/160/2013-1315, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou Q. m e n í tak, že otec je oprávnený sa s maloletou sýkať každý páry víkend v mesiaci v čase od piatka 16,00 hod. do nedele 10,30 hod. s tým, že matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase otcovi odovzdať v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste dieťa matke vrátiť a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie otcovi uložil platiť výživné na maloletú Q. a maloletého O. vo výške 700 eur mesačne na každé dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky s účinnosťou od 01.01.2019 (výrok I. a výrok II.), nedoplatok na výživnom na maloletú Q. a maloletého O. za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 vo výške 400 eur uložil otcovi zaplatiť do rúk matky v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom otcovi uložil prispievať na tvorbu úspor v prospech maloletej Q. a maloletého O. každému sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od 03.11.2016 do 31.12.2018 a s účinnosťou od 01.01.2019 na každé z maloletých detí sumou 300 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletých detí, ktorý je matka povinná zriadiť v prospech oboch maloletých detí do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.) a nedoplatok na výživnom na tvorbu úspor za obdobie od 03.11.2016 do 30.04.2019 v sume 12.800 eur umožnil otcovi splatiť v mesačných splátkach po 400 eur spolu s bežným výživným, pričom v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh (výrok V.). Súčasne súd upravil styk otca s maloletou Q. tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletou každý páry víkend v mesiaci v čase od piatka 16,00 hod. do nedele 10,30 hod. a styk otca s maloletým O. neupravil (výrok VI. a výrok VII.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil matke povinnosť pravidelne raz mesačne informovať otca o zdravotnom stave maloletých detí a prípadnú liečbu konzultovať s otcom s tým, že náhle zmeny zdravotného stavu je povinná konzultovať bezodkladne a informácie je treba podať písomne (výrok VIII.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (výrok IX.). Otcovi

detí súd uložil zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava náhradu trov konania štátu vo výške 900 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok X.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil otcovi a maloletému O. výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov s psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi otcom a synom, pochopenie úlohy a role rodiča a obnovenie rodičovských zručností a schopností, uvedomenie si potreby rešpektu a úcty voči rodičom zo strany maloletého (výrok XI.) a matke uložil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 10 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, za účelom obnovenia rodičovských zručností ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého, usmernenia matky ohľadne jej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, pochopenia role druhého rodiča v živote detí (výrok XII.).

2. Svoje rozhodnutie v časti určenia bežného výživného, výživného na tvorbu úspor a zročného výživného súd odôvodnil použitím ust. § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 2 a 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, keď poukázal na to, že v rozhodnutí č.k. 16P/37/2014-385 zo dňa 14.09.2017, kde sa rodičia dohodli, že otec bude platiť bežné výživné na obe maloleté deti v sume 650 eur a na tvorbu úspor pre každé z maloletých detí za obdobie od 01.10.2015 do 02.11.2016 zaplatí sumu 1.300 eur, čo predstavuje reálne sumu 100 eur na mesiac. Súd mal za to, že skutková situácia v konaní v čase právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze a v čase mu bezprostredne predchádzajúcom je totožná so stavom konania vo veci 22C/103/2015 (konanie o určenie výživného na manželku) a so stavom konania sp. zn. 16P/37/2014. Súd teda vyhodnocoval odôvodnené potreby maloletých detí, pričom uviedol, že matka síce špecifikovala výdavky na maloleté deti samostatne, avšak vzhľadom na tvrdené skutočnosti (výšku výdavkov) a skutočnosť, že v konaní o úpravu práv a povinností na čas do rozvodu bolo výživné priznané v sume 650 eur, mal súd preukázané, že výdavky tvrdené matkou boli nadhodnotené v čase vydania prvého rozhodnutia, ako aj v následnom čase. Súd teda pri zisťovaní stavu ohľadne reálnych výdavkov na maloleté deti vychádzal zo skutočnosti, že rodičia akceptovali rozhodnutie o bežnom výživnom na každé z maloletých detí vo výške 650 eur ako primerané, ako aj skutočnosti, že maloleté deti sú dvojčičky, a teda je možné väčšinu výdavkov posudzovať rovnako, hlavne ak ide o štandardné výdavky. Na základe toho súd dospel k záveru, že celkom výdavky na maloleté deti sú v sume 742 eur na každé z detí po zohľadnení ich individuálnych potrieb. Súčasne súd konštatoval, že z obsahu spisového materiálu mal preukázané tvrdenie matky, že na bežný chod domácnosti pred opustením spoločnej domácnosti jej otec detí poskytoval sumu do 1.500 eur (na náklady všetkých štyroch osôb). Súd bol toho názoru, že maloleté deti by si mali otca vážiť za to, že sa im snaží poskytnúť štandard, ktorý nie je bežný, a ktorý bez jeho snaženia by im nebol dopriaty, nakoľko takto vysoké výdavky nemá ani mnoho pracujúcich dospelých osôb. Súd skúmal schopnosti, možnosti, príjmové a majetkové pomery matky, pričom dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach matky je dosahovať príjem vo výške 500 eur v čistom, pričom súd prihliadol na jej faktickú čiastočnú invaliditu, pričom vzal do úvahy jej reálny príjem v podobe invalidného dôchodku (165,50 eur), ako aj prípadný čiastočný pracovný úväzok v rozsahu do 340 eur v čistom, vrátane daňového bonusu na tri deti. Vo vzťahu k výdavkom matky, tieto boli tvrdené opakovane v nadnesenej výške, pričom však reálne preukázané neboli. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca súd ustálil tak, že príjem otca aj po dátume 02.11.2016 dosahoval sumu, aká bola zistená v konaní sp. zn. 22C/103/2015, kde príjem otca súd ustálil na 9.666 eur, ktorý po odrátaní výdavkov na údržbu prenájmu v sume 142 eur a splácanie úverového rámca v sume 3.385 eur mesačne predstavuje sumu 6.131 eur mesačne. Súd konštatoval, že otec je výlučným vlastníkom nehnuteľností, ktoré špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom otec podľa vlastnej špecifikácie ohodnotil tento majetok na sumu 1.075.000 eur až 1.273.000 eur, keď súd sa priklonil k hornej hranici a konštatoval, že podľa jeho názoru, že je majetok speňažiteľný za uvedený sumu. Súd k príjmom otca konštatoval, že otec si nesplnil svoju povinnosť a nepreukázal reálne príjmy tak, ako ich dosahoval a svoje príjmy reálne zatajoval počas celého konania, pričom formálne deklaroval svoje príjmy prostredníctvom daňového priznania, avšak bez reálnych záverov. Uvedené však nebolo dôvodom na to, aby súd vychádzal z jeho nižších príjmov (20-násobok životného minima), kde fakticky nesplnenie otcovej povinnosti by mu bolo na prospech a ťažil by z nej. Súd dospel k záveru, že otec dosahoval v čase po právoplatnosti rozvodu naďalej príjem vo výške 6.311 eur, čomu zodpovedajú aj reálne výdavky otca, kedy tento platí popri výživnom na deti v sume 1.300 eur mesačne, výživnom na manželku v sume 1.500 eur (ktoré v súčasnosti už neplatí) aj iné výdavky v podobe potrieb maloletých detí, či už počítačov, resp. dovolení, prípadne iných potrieb, ktoré

uhrádzal, resp. platil úver splátkou v sume 3.385 eur mesačne, ako aj úver v sume 500 eur mesačne, pričom musel mať vlastné výdavky na stravu, voľno-časové aktivity a podobne. Súd konštatoval, že od roku 2019 sa otcovi z dôvodu splatenia starého úveru, hoc mu pribudol nový, zvýšil príjem z dôvodu poklesu výdavkov o sumu 2.000 eur na sumu 8.300 eur. Prakticky teda príjem otca za rok 2018 mierne narástol, avšak platil sumu zameškaného výživného na manželku v sume 1.500 eur mesačne, čo súd zohľadnil pri svojom rozhodnutí a určil vyššie výživné až od 01/2019, keďže od roku 2019 už tento výdavok nemal. Súd pri určení pomeru vyživovacej povinnosti rodičov vychádzal z čistého príjmu matky, ktorej pomer k čistému príjmu otca je 5,7%, a teda matka sa má v tomto pomere podieľať na výdavkoch detí a otec na zvyšku týchto výdavkov, čo predstavuje zo sumy zistených odôvodnených výdavkov sumu 699,71 eur, po zaokrúhlení 700 eur. Súčasne súd vychádzal z ustálenej súdnej praxe, že výživné je potrebné určiť v rozpätí 25-30% príjmu povinnej osoby, ktorý súd ustálil tak, že otec dosahoval príjem vo výške 6.311 eur mesačne do 31.01.2018 a od uvedeného času dosahoval príjem vo výške 8.300 eur mesačne. Vzhľadom na výšku príjmu súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 650 eur na každé z maloletých detí na čas po rozvode do 31.12.2018, pričom táto predstavuje sumu 10,3% z jeho čistého príjmu na každé z detí, celkom spolu základná vyživovacia povinnosť na obe deti predstavuje 20,6% z čistého príjmu. Súd mal za to, že do 31.12.2018 nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala určiť inú sumu výživného na čas po rozvode, ako bola určená v konaní sp. zn. 16P/37/2014. Súd však rozhodol tak, že určil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor sumou 200 eur mesačne na každé z maloletých detí, čo zvýšilo jeho vyživovaciu povinnosť na 15,05% na každé z maloletých detí a jeho celková vyživovacia povinnosť vrátane tvorby úspor dosiahla hranicu akceptovaných súdnou praxou, t.j. vo výške 30% zo sumy príjmu povinného rodiča. Vzhľadom na rast čistého reálneho príjmu súd otcovi zvýšil sumu určenú na tvorbu úspor od 01.01.2019 na sumu 300 eur mesačne vzhľadom na rast životných nákladov, ktorý nastal v roku 2017 a 2018 (inflácia podľa Štatistického úradu bola za oba roky 3,8%), by prichádzalo do úvahy zvýšiť výživné na sumu 675 eur, avšak súd prihliadol na zvýšené náklady na doučovanie maloletých, hoc ich nepriznal v plnej výške a rozhodol o zvýšení výživného 01.01.2019 na sumu 700 eur, vychádzajúc z čistého príjmu otca, ktorý od 01.01.2019 ustálil na sumu 8.300 eur. Súčasne súd rozhodol, že nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 je otec povinný zaplatiť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia v sume 400 eur, pričom sumu vypočítal ako 50 eur x 2 deti x mesiace. Z takto určeného príjmu predstavujú výdavky otca na výživné 8,43% z čistého príjmu na jedno dieťa pri bežnom výživnom a 12,05% aj s výživným určeným na tvorbu úspor. Súd súčasne určil nedoplatok na výživnom na tvorbu úspor, ktoré predstavuje celkovú sumu 12.800 eur, ktorú otcovi umožnil splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 400 eur pod následkom straty výhody splátok. Zameškané výživné na tvorbu úspor bolo vypočítané tak, že výživné od 03.11.2016 do 31.12.2018 na obe deti, t.j. celkom 26 mesiacov x 400 eur je 10.400 eur a 600 eur x 4 mesiace za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 je 2.400 eur, teda celková suma je 12.800 eur.

3. Rozhodnutie v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi súd odôvodnil použitím ustanovení čl.3 a 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5 Zákona o rodine, ako aj § 24 a § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, keď uviedol, že od roku 2016 až do vyhotovenia znaleckého posudku vo veci sa otec s maloletými deťmi prakticky nestretával, pričom maloleté deti opakovane prezentovali názor, a to tak na súdnom pojednávaní 02.06.2017, ako aj pri vyšetrení u znalca, že sa nechcú nateraz s otcom stretávať. Vzhľadom na to znalec odporučil rodičovskú terapiu s cieľom zlepšiť vzájomnú komunikáciu rodičov, pochopenie úlohy druhého rodiča a postupného obnovenia stretávania otca s deťmi. Po vypracovaní znaleckého posudku a vstrebaní jeho záverov zo strany rodičov, títo čiastočne modifikovali svoje postoje a správanie, čo reálne viedlo k postupnej obnove stretávania maloletej Q. s otcom a v konečnom dôsledku aj čiastočného stretávania maloletého O. s otcom. Maloletá Q. prejavila vôľu stretávať sa s otcom jeden víkend v mesiaci, ktorý názor prejavila dňa 31.01.2019, pričom súd mal preukázané, že otec sa reálne stretáva s maloletou už pravidelne, a to minimálne dva víkendy v mesiaci (niekedy aj tri). Vzhľadom na uvedené preto súd rozhodol tak, že upravil stretávanie otca s maloletou na štandardné dva párne víkendy v mesiaci, v záujme odstránenia trecích plôch a priestoru možného vzniku konfliktov, vychádzajúc z reálneho konania maloletej. Ďalej súd rozhodol tak, že neupravil styk otca s maloletým O. vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. 2/2018, ako i stanovisko procesného opatrovníka, keď dospel k záveru, že nateraz je potrebné rešpektovať názor maloletého na stretávanie, nakoľko v zmysle znaleckého posudku č. 93/2018 je toto najlepším záujmom dieťaťa, pričom tento záujem má prednosť pred záujmom otca v podobe úpravy styku formou rozhodnutia a súd mal za to, že náprava nemôže byť zabezpečená momentálne úpravou styku, ale len rozhodnutím vo veci samej v podobe výchovného opatrenia, na základe ktorého je potrebné uložiť tak otcovi, ako aj synovi a v konečnom dôsledku aj matke, podrobiť sa odbornému poradenstvu. Súd uviedol, že je nevyhnutné, aby si otec uvedomil, že

syn dospieva, pričom zakrátko už bude vyprofilovanou osobnosťou a prakticky dospelou osobou, t.j. otec nemôže aplikovať štandardnú otcovskú moc, ale musí k synovi (samozrejme rovnako aj k dcére) pristupovať ako k partnerovi. Maloletý si na druhej strane musí uvedomiť, že ho otec má rád, nikdy sa neprestal o neho zaujímať a vždy mal záujem o jeho život, dobro a stretávanie sa s ním, aj keď to otec nedokázal prejavíť štandardným spôsobom. Súd poukázal na to, že v zmysle § 43 Zákona o rodine deti nemajú len práva, ale aj povinnosti, a to v podobe úcty a rešpektu k rodičom, v čom súd videl nedostatky na strane maloletého, ale aj otca. Uvedené skutočnosti viedli súd k tomu, že v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine uložil otcovi a maloletému výchovné opatrenie, a to za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi nimi, pochopenie úlohy a role rodiča a obnovenie rodičovskej zručnosti a schopnosti, uvedomenie si potreby rešpektu a úcty voči rodičom zo strany maloletého. Rovnako považoval súd za dôvodné uloženie výchovného opatrenia matke, ktorá zlyhala vo výchove, keď syn má takéto prejavy správania voči otcovi, čo si dieťa voči rodičovi dovoliť nemôže. Avšak vzhľadom na preukázaný evidentne iný prístup v konaní v rámci stretávania otca s maloletými deťmi súd uložil matke výchovné opatrenie v menšom rozsahu, a to s cieľom obnovenia rodičovských zručností ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého, usmernenia matky ohľadne jej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého a pochopenie role druhého rodiča v živote detí. Súd zvolil v oboch prípadoch Referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, nakoľko mal za to, že takéto výchovné opatrenie pri už existujúcich zmenách postoja rodičov je dostatočné pre účely jeho dosiahnutia. Súd nerozhodoval o uložení výchovného opatrenia maloletej, nakoľko mal za to, že nastali také zmeny vo vzťahu k stretávaniu s otcom, pričom súčasne jej správanie nevykazuje žiadne problémy.

4. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 CMP, nakoľko žiadne osobitné okolnosti prípadu náhradu trov konania neodôvodňovali. Súd konštatuje, že otec hradil prostredníctvom preddavkov časť trov znaleckého dokazovania, ktoré sám navrhol, a preto náklady tohto dokazovania aj s ohľadom na preukázaný zdravotný stav matky (čiastočná invalidita) ako aj podstatne lepšia príjmová a majetková situácia otca viedli k tomu, že otcovi nepriznal náhradu trov zaplateného za znalecké dokazovanie ani v časti. Súd v súlade s § 57 a § 58 rozhodol súčasne o náhrade trov konania štátu, ktoré mu v konaní vznikli. Súd konštatuje, že trovy konania štátu, ktoré doposiaľ vznikli a neboli uhradené vo výške 900,- eur. Ide o výdavky spojené s poskytnutými znaleckými úkonmi Mgr. Eleonórou Kúdelkovou (znalecký posudok a vyjadrenie na pojednávaní), t.j. trovy znaleckého dokazovania, ktoré boli priznané uznesením č.k. 20P/160/2013-355 zo dňa 03.11.2015 vo výške 106,97 eur a vo výške 375,60 eur uznesením č.k. 20P/160/2013-275 zo dňa 31.07.2015 z rozpočtových prostriedkov súdu, ďalej trovy znaleckého dokazovania na psychiatrický posudok priznané uznesením č.k. 20P/160/2013-1225 zo dňa 11.03.2019 v sume 417,60 eur. Súd náhradu trov konania štátu nerozdělil medzi účastníkov, ale zaviazal otca tieto trovy konania štátu uhradiť, a to jednak z dôvodu, že časť týchto nákladov otec priamo vyvolal navrhnutím tohto dôkazu (psychiatrické posúdenie), ako však aj ako bolo uvedené vyššie prihliadnutím na príjmovú a majetkovú situáciu otca, ktorá je podstatne lepšia, ako situácia matky, ktorá vzhľadom na zdravotné problémy, ale aj možnosti a schopnosti nemôže objektívne dosahovať príjem aký dosahuje otec. Súd o náhrade trov konania štátu rozhodol za použitia ustanovení uvedených v ods. 67 až 72 majú za to, že s ohľadom na všetky okolnosti je spravodlivé požadovať od otca, aby znášal trovy konania štátu sám vzhľadom na uvedené (návrh na psychiatrické skúmania, ako aj psychologické posúdenie).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a určiť bežné výživné na každé z maloletých detí vo výške 500 eur mesačne, výživné na tvorbu úspor detí mesačne sumou 200 eur, upraviť styk s maloletými deťmi každý párný týždeň od piatka 16,00 hod. do nedele 19,00 hod. a počas letných prázdnin v trvaní 30 dní (pätnásť júl nepretržite a pätnásť dní august nepretržite), a matke neuložiť výchovné opatrenie vzhľadom na jej sklony k páchaniu trestnej činnosti, čo bude riešené v trestnoprávnej rovine. Uviedol, že súd svojim rozhodnutím o úprave styku v minimalistickom rozsahu v šiestom roku súdneho konania postupoval diskriminačne proti uplatňovaniu jeho práv, a taktiež proti základným právam detí garantovaných v Ústave SR. Súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil stav, kedy maloleté deti sú dlhodobo vystavované manipulačnému konaniu matky v jeho neprospech, o čom svedčia znalecké posudky z oblasti klinická psychológia a psychiatria, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Súd taktiež pri stanovovaní výživného pre maloleté deti nevychádzal z jeho reálnych príjmových možností, ktoré doložil v rámci daňových priznaní. V ďalšom poukázal na svoje písomné vyjadrenie - záverečnú reč zo dňa 02.04.2019.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti uloženia povinnosti platiť bežné výživné a výživné na tvorbu úspor, nedoplatku na bežnom výživnom a na výživnom na tvorbu úspor, v časti uloženia povinnosti matke informovať o zdravotnom stave detí, ako aj v časti uloženia výchovných opatrení, podala v zákonnej lehote odvolanie matka detí, ktorá navrhla rozsudok v napadnutých častiach uloženia výchovných opatrení zrušiť a vo zvyšných napadnutých častiach zmeniť tak, že otcovi bude uložená povinnosť platiť bežné výživné na každé dieťa v sume 1.200 eur mesačne s účinnosťou od 03.11.2016, nedoplatok na bežnom výživnom uložiť otcovi splatiť v mesačných splátkach po 600 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, uložiť otcovi prispievať na tvorbu úspor v prospech každého z detí sumou 300 eur od 03.11.2016 a nedoplatok na tvorbu úspor za obdobie od 03.11.2016 do právoplatnosti rozsudku otcovi uložiť zaplatiť v mesačných splátkach po 400 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Ďalej navrhla, aby jej bola uložená povinnosť informovať otca o zdravotnom stave maloletých detí na jeho písomnú žiadosť. Uviedla, že v konaní preukázala výdavky spojené s výživou maloletých detí od rozvodu manželstva vo výške, ktorá presahuje teraz požadované výživné. Poukázala na to, že v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného skončil jej pracovný pomer na dobu určitú u otca a do dnešného dňa je práceneschopná. Poukázala na to, že okrem bytu na Spartakovskej, ktorý bude predmetom vyporiadania BSM, má otec vo výlučnom vlastníctve ďalšie nehnuteľnosti, ktorých hodnota určite presahuje 1 milión eur, pričom na ich údržbu si zobral pôžičku, ktorú bez problémov spláca. Taktiež poukázala na to, že otec okrem nehnuteľností sa v roku 2010 bezdôvodne vzdal majetkového prospechu, keď formálne previedol zo svojej spoločnosti na spoločnosť svojho otca podnikanie spojené s výrobou a montážou plastových okien. Uloženie povinnosti informovať otca o zdravotnom stave detí, keď o to otec nebude mať záujem, považovala za zbytočnú byrokratickú povinnosť. Čo sa týka uloženia výchovných opatrení, uvedené považovala vo vzťahu k nej za zbytočné, lebo vzhľadom na predchádzajúci vzťah s otcom navštevovala psychológa individuálne, pričom za kontraproduktívne považovala uloženie výchovného opatrenia otcovi a maloletému O., nakoľko otec je dostatočne vzdelaný a inteligentný človek, ktorý podľa svojich slov psychológiu študoval a mal by vedieť, ako sa správať. Čo sa týka maloletého, ten je vo veku, keď bude zo zásady odmietat rady, ktoré mu budú vnucované.

7. K odvolaniam rodičov sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol v časti bežného výživného a výživného na tvorbu úspor rozhodnutie zmeniť vzhľadom na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, keď čiastočne invalidný dôchodok matky detí je vo veľkom nepomere s dosahovaným mesačným príjmom otca detí a jeho preukázaným majetkom. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti úpravy styku otca s deťmi navrhol z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť s prihliadnutím na závery znaleckého posudku a predovšetkým na opakovane deklarovany názor maloletých detí pred znalcom, na pôde Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ako i na pojednávaní. Rovnako považoval rozhodnutie správne v časti uloženia povinnosti matke informovať otca o maloletých deťoch. V časti uložených výchovných opatrení navrhol rozsudok zrušiť, nakoľko ich považoval za kontraproduktívne, keď v prípade maloletého O. s ohľadom na jeho odmietavý postoj k stretávaniu sa so svojim otcom s prihliadnutím na jeho pubertálny vek môže mať za následok zhoršenie aj tak narušeného vzťahu s kritickými prvkami a v prípade matky detí v súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním voči otcovi maloletých detí.

8. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadrila matka maloletých, ktorá navrhla rozhodnúť v zmysle jej podaného odvolania. Poukázala na to, že otec opakovane nespochybuje jej výdavky spojené s výživou maloletých detí, ale uvádza, že súd pri stanovení výšky výživného nezohľadnil jeho reálne príjmové možnosti. Otec sa z dôvodu predchádzajúceho návrhu matky na rozvod manželstva v roku 2010 vzdal výhodného podnikania vo svojej spoločnosti REALTEC, spol. s r. o. na výrobu plastových okien, ktorá spoločnosť podľa daňových priznaní v roku 2008 vykazovala príjem 61.883.000,- Sk a v roku 2009 1.143.572 eur, pričom uvedenú spoločnosť otec previedol na svojho otca, no skutočne vlastníkom spoločnosti a novú spoločnosť riadi naďalej otec detí. Otec maloletých je tiež výlučným vlastníkom nehnuteľností, ktorých hodnota presahuje 3 milióny eur.

9. Otec v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky detí uviedol, že vzhľadom na opakované nepravdivé vyjadrenia matky detí sprostredkované právnym zástupcom C. S., ktorého otec detí dlhodobo považuje podľa svojho vnútorného presvedčenia za člena organizovanej zločineckej skupiny zaoberajúcej sa majetkovo-ekonomickou trestnou činnosťou so spôsobilosťou ovplyvňovať činnosť orgánov činných v trestnom konaní a iných justičných pracovníkov, a s poukazom na aktuálne celospoločenské kauzy degradujúce základné ústavné práva jednotlivca, žiadal odvolací súd o nariadenie pojednávania.

10. K vyjadreniu otca detí sa písomne vyjadrila matka maloletých, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zmeniť v intenciách jej odvolania.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby - účastníci konania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

12. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie otcovi uložil platiť výživné na maloletú Q. a maloletého O. vo výške 700 eur mesačne na každé dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky s účinnosťou od 01.01.2019 (výrok I. a výrok II.), nedoplatok na výživnom na maloletú Q. a maloletého O. za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 vo výške 400 eur uložil otcovi zaplatiť do rúk matky v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom otcovi uložil prispievať na tvorbu úspor v prospech maloletej Q. a maloletého O. každému sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od 03.11.2016 do 31.12.2018 a s účinnosťou od 01.01.2019 na každé z maloletých detí sumou 300 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletých detí, ktorý je matka povinná zriadiť v prospech oboch maloletých detí do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.) a nedoplatok na výživnom na tvorbu úspor za obdobie od 03.11.2016 do 30.04.2019 v sume 12.800 eur umožnil otcovi splatiť v mesačných splátkach po 400 eur spolu s bežným výživným, pričom v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh (výrok V.). Súčasne súd upravil styk otca s maloletou Q. tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletou každý páry vikend v mesiaci v čase od piatka 16,00 hod. do nedele 10,30 hod. a styk otca s maloletým O. neupravil (výrok VI. a výrok VII.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil matke povinnosť pravidelne raz mesačne informovať otca o zdravotnom stave maloletých detí a prípadnú liečbu konzultovať s otcom s tým, že náhle zmeny zdravotného stavu je povinná konzultovať bezodkladne a informácie je treba podať písomne (výrok VIII.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (výrok IX.). Otcovi detí súd uložil zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava náhradu trov konania štátu vo výške 900 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok X.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil otcovi a maloletému O. výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov s psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi otcom a synom, pochopenie úlohy a role rodiča a obnovenie rodičovských zručností a schopností, uvedomenie si potreby rešpektu a úcty voči rodičom zo strany maloletého (výrok XI.) a matke uložil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 10 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, za účelom obnovenia rodičovských zručností ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého, usmernenia matky ohľadne jej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, pochopenia role druhého rodiča v živote detí (výrok XII.).

13. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

14. Odvolatelia odvolanie odôvodnili tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktorého odporujú ust. § 195 až 210 CSP. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný, ak súd prvej inštancie posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo

právnou normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

15. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti, či nepravdivosti tvrdených skutočností, vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z tejto zásady vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedal postupu vyplývajúcemu z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, prednesov strán sporu vyplynuli, zohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám logického myslenia. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno mu nič vyčítať.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, použil správne právne predpisy a tieto i správne vyložil a na daný skutkový stav správne aplikoval.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

20. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/2004).

21. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/2004).

22. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo strany vyjadrovať k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (I.ÚS 97/1997, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

23. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotno-právne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s

poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku.

24. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vypořiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

25. V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváliť dohodu rodičov o výške výživného (§ 24 ods. 1 Zákona o rodine). Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

26. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie sa pri určení výživného riadil vyššie uvedenými kritériami a ním určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí, ako i zárobkovým schopnostiam a možnostiam povinných rodičov, pričom výšku určeného tak bežného výživného, ako aj výživného na tvorbu úspor, súd prvej inštancie vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil v napadnutom rozsudku. Ani tvrdenia obsiahnuté v odvolaniach rodičov podľa názoru odvolacieho súdu nemajú vplyv na správnosť výroku napadnutého rozsudku v tejto časti, nakoľko prvoinštančný súd vec posúdil zo všetkých podstatných hľadísk a zaujal stanovisko i k tvrdeniam opakovane prezentovaných účastníkmi tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako i v podaných odvolaniach.

27. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Prvoradá je tu predovšetkým záujem dieťaťa, ktorý pritom treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva.

28. Je pritom v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Vždy však treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

29. Rodičovské práva a povinnosti toho rodiča, ktorý nemá maloleté v osobnej starostlivosti, majú byť súdom upravené takým spôsobom, aby bol zabezpečený riadny a bezproblémový vývoj dieťaťa a to tak, aby rodič mal v rámci stanovenej úpravy nielen povinnosti, ale i práva a v rámci toho priestor jednak na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu a súčasne i na uplatňovanie svojho výchovného pôsobenia na svoje dieťa a prehĺbovanie pocitu jeho spolupatričnosti s dieťaťom. Kontakt rodiča s jeho maloletým dieťaťom je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, že je potrebné, aby mu ustúpili niektoré iné záujmy, prípadne oprávnenia dotknutých osôb.

30. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedeného postupoval, keď dôsledne s prihliadnutím na záujem maloletých detí skúmal vhodnosť a potrebu úpravy styku otca s maloletými deťmi, pričom svoje rozhodnutie v tomto smere i dostatočným spôsobom odôvodnil (bod 43. a 45.), pričom odvolací súd považuje za nadbytočné opakovať dôvody obsiahnuté v napadnutom rozsudku. Rovnako i odvolací súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie považoval za v rozpore so záujmami maloletého O. upravovať jeho styk s otcom, pričom v budúcnosti v prípade obnovenia a prehĺbenia vzťahov medzi otcom a deťmi nie je vylúčená úprava styku otca s maloletým a rovnako i úprava styku v širšom rozsahu (počas prázdnin).

31. Za dôvodné považoval odvolací súd i uloženie výchovného opatrenia otcovi, maloletému O., ako aj matke spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu, keď je potrebné prihliadať na záujem oboch maloletých detí na vybudovaní normálneho vzťahu k ich otcovi, keď celkom nepochybne je tento vzťah narušený najmä vo vzťahu otca a maloletého O., keď príčinu uvedeného stavu je potrebné vidieť vo všetkých zúčastnených. Obaja rodičia by mali mať záujem zúčastniť sa psychologického poradenstva, pretože rozvod manželstva neznamená, že by mali mať stále voči sebe antagonistický postoj, musia sa snažiť správať voči sebe kultivovane v záujme spoločných detí, čo je základným predpokladom zdravej výchovy maloletých detí, pričom i deti takto získavajú vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti. Je potrebné, aby sa obaja rodičia v záujme spoločných detí snažili spolupracovať a situáciu vzniknutú ich rozchodom by nemali zneužívať na narušenie vzťahu detí k druhému rodičovi, či deti využívať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča. Každý rodič má právo počas času, kedy má deti vo svojej osobnej starostlivosti, na tieto výchovne pôsobiť, ale musí si byť vedomý aj následok svojho výchovného pôsobenia.

32. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou Q. podľa § 388 CSP zmenil len v záujme vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia, a to uložením povinnosti odovzdania a prevzatia dieťaťa.

33. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (po upresnení úpravy styku) podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď prvoinštančný súd správne rozhodol i o nároku štátu na náhradu trov konania, ako i nároku na náhradu trov konania účastníkov.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP.

35. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).